

KINH ĐẠI THỦA MẬT NGHIÊM

QUYỂN TRUNG

Phẩm 2: NHẬP MẬT NGHIÊM SINH THÂN VI DIỆU (Phân 2)

Bấy giờ, trong đại hội, có Đại Bồ-tát Phổ Hiền Chứng Sắc Đại Oai Đức, cùng với các chúng Đại Bồ-tát như Đại Bồ-tát Trì Thế, Đại Bồ-tát Trì Tấn, Đại Bồ-tát Mạn-thù-thất-lợi, Đại Bồ-tát Thần Thông Vương, Đại Bồ-tát Đắc Đại Thế, Đại Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt, Đại Bồ-tát Kim Cang Tề, Đại Bồ-tát Đại Thọ Khẩn-na-la Thọ Vương, Đại Bồ-tát Hư Không Tạng... cho đến vô lượng chư Thiên ở tại Đại bảo tạng điện Ma-ni.

Lại còn có các chúng Du-kỳ ở trong cõi Mật nghiêm, cùng các vị ở vô lượng câu-de cõi Phật, đến để nghe pháp. Được nghe công đức sâu dày của Mật nghiêm, tất cả liền đối với pháp rất cung kính, nhất định sẽ được chuyển y, mãi ở trong cõi nước ấy, không còn sinh ở chỗ khác nữa; tất cả đều đem lòng Từ bi thương xót tất cả hữu tình trong đời vị lai, tung rải lòng Từ bình đẳng để làm lợi ích cho tất cả. Họ cùng nhau chiêm ngưỡng Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng, một lòng, đồng thanh dùng kệ hỏi:

*Tôn giả đủ biện tài
Xin ngài hãy chỉ bày
Các sắc tương thế gian
Là do ai làm ra?
Như người thợ làm bình
Nhồi bùn mà nặn ra
Ví như người chơi nhạc
Kích động thành ra tiếng
Thí như một vật thể
Có ba thứ tự tánh
Đã, đang và sẽ thành
Đều ở một vật thể
Vì sao đủ loại sắc?
Một vật được tạo ra
Do Đâu-suất làm ra
Hay là trời Dạ-ma
Hay Tha hóa tự tại
Đại Thọ Khẩn-na-la
Hay là trời Thiện kiến
Là trời Sắc cứu cánh
Phạm vương Loa Kế làm
Hay trời Vô sắc làm
Tất cả Thiên chủ làm
Hay tự nhiên mà làm
Tay biến hóa mà có
Hay do chư Phật tạo?*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Trong các thế giới khác
Phật tử đã tạo ra?
Những người tạo các sắc
Do hoặc, loạn tạo ra
Các hoặc loạn đã khởi
Như nai thấy sóng nắng
Ví như chõ cái bình
Đức là chõ nương tựa
Tất cả các thế gian
Người hay trụ nơi đó
Cái phi đức, thuộc đức
Phi đức, nương nơi đức
Nên dần dần hòa hợp
Các đức được tập thành
Sắc chỉ từ hoặc, loạn
Là cũng có trụ sao?
Là Phạm vương tạo ra
Hay Na-la-diên tạo?
Hùng mãnh và thăng luận
Hay số luận tự làm?
Thăng tánh đã làm ra
Tự tại tự nhiên sao?
Khi vô minh đã sinh
Nghiệp ái tạo ra chặng?
Thiên tiên và thế định
Đều ôm lòng nghi hoặc
Trước đã không có thật
Giống như ở trong mộng
Cũng như nóng phát lửa
Và thành Càn-thát-bà
Vô thủy vọng phân biệt
Tùy theo đó liên tục
Khởi ra năng hay sở
Như rắn có hai đầu
Cũng như tử thi đi
Người gỗ máy chuyển động
Trong không thấy tóc rũ
Và vòng lửa xoay quanh.*

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng, bảo Đại Bồ-tát Phổ Hiền Chúng Sắc Đại Oai
Đức và đại chúng, bằng bài kệ:

*Các sắc tương thế gian
Không sinh từ tác giả
Chặng phải Kiếp-tỳ-la
Hay Nhân-dà-la làm.
Cũng chặng do chúng tế*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Chẳng phải Vi-dà giáo
Chúng do nhiều nhân duyên
Tu hành thường không trụ
Cũng lại chẳng không, có
Hãy giữ nhân thế gian
Là trượng phu thứ tám
Gọi đó là tạng thức
Do đó, thành các sắc
Như các hình xoay chuyển
Như dầu do mè làm
Trong muối có vị mặn
Như vô thường sắc khắp
Trượng phu biết cũng vậy.
Như hương trong trầm, xa,
Và ánh sáng trời trăng
Xa lìa nǎng, sở tác
Cùng với hữu, vô tông
Cũng xa lìa một, khác
Tất cả lỗi ngoại đạo
Người trí chẳng tìm cầu
Phân biệt không thể được
Người định tâm giải thoát
Sở chứng của tự giác
Nếu lìa A-lại-da
Liền không có thức khác
Giống như sóng trên biển
Với biển sóng không khác
Biển yên đâu thấy sóng
Cũng không thể nói một
Ví như người tu định
Nội định, tâm thanh tịnh
Người thần thông tự tại
Có các thứ thông tuệ
Người quán hạnh hay thấy
Người khác chẳng biết được
Thức lưu chuyển như vậy
Nương tạng thức mà trụ.
Phật và các đệ tử
Nhờ định, thường quán thấy
Tạng thức giữ thế gian
Như lấy chỉ xâu ngọc
Như bánh hợp với xe
Bị gió nghiệp chuyển động.
Thợ gốm dùng bánh xe
Theo ý thành đồ dùng.*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tạng thức cùng các cõi
Cộng sức thành tất cả
Các thế gian trong ngoài
Cung cấp đều cùng khắp
Giống như các ngôi sao
Phơi bày trên hư không
Do sức gió chủ trì
Vận hành không dừng nghỉ
Như dấu chim trên trời
Không bao giờ thấy được
Nếu lìa khỏi hư không
Chim không thể bay được.
Tạng thức cũng như vậy
Không lìa thân ta, người
Như biển nổi sóng cả
Hư không chứa vạn vật
Thức trượng phu cũng vậy
Uẩn tạng các tập khí
Ví như trăng trong nước
Cùng với các hoa sen
Không thể trộn trong nước
Nhưng lại không dính nước.
Tạng thức cũng như vậy
Tập khí không thể nhiễm
Như mắt có đồng tử
Riêng mắt không tự thấy
Lại-da ở trong thân
Nhiếp chúa các hạt giống.
Giữ các thọ, noãn, thức
Như mây che thế gian
Nghiệp dụng không hề dừng
Hữu tình không thể thấy
Thân do các sắc thành
Lại hay tạo các sắc
Như thợ gốm tự động
Dùng bùn nặn các vật
Thế gian vọng phân biệt
Thấy con trâu... có sừng
Không rõ sừng chẳng có
Nên nói thở không sừng
Phân tích đến rất nhỏ
Tìm sừng, không chõ có.
Cố đợi cho có pháp
Mới khởi sự không thấy
Pháp có vốn tự không

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Không thấy, đâu cần đợi.
Pháp hoặc có, hoặc không
Nhân dần dần hổ tương
Trong hai pháp có, không
Không nên khởi phân biệt
Nếu lìa khởi sở giác
Năng giác liền không sinh
Ví như xoay vòng lửa
Che lấp Càn thành giả
Đều do ít sở kiến
Mà sinh các giác này.
Nếu lìa khởi sở nhân
Giác ấy, liền không có
Danh, tướng trói buộc nhau
Tập khí không ngăn mé
Tất cả các phân biệt
Cả khởi cùng với ý
Nên hữu tình lưu chuyển
Không chứng được viên thành
Tích tập từ vô thủy
Đắm chìm trong cảnh vọng
Vì huân tập hý luận
Sinh ra đủ thứ tâm
Năng thủ và sở thủ
Tự tánh tâm hữu tình
Bình, y phục, các tướng
Thật thấy không thể nghe
Tất cả chỉ có giác
Nghĩa sở giác đều không
Tánh năng giác, sở giác
Tự nhiên chuyển như vậy
Kẻ ngu không đoạn trừ
Tập khí, tâm mê hoặc
Lai-da và bảy thức
Có lúc lại sinh vội
Giống như biển nổi sóng
Do gió tác động vào
Sóng từng đợt lên xuồng
Không bao giờ chấm dứt.
Sóng thức cũng như vậy
Gió kích động cảnh giới
Vô số các phân biệt
Tự ôm giữ bên trong.
Như đất không phân biệt
Vạn vật nhờ đó sinh*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Tang thức cũng như vật
Chỗ các cảnh nương tựa
Như người dùng tay mình
Lại đánh vào thân mình.
Cũng như voi lẩy vòi
Hút nước tắm thân nó
Lại như các đứa bé
Dùng miệng ngậm tay mình
Đó là thức phân biệt
Lại tự duyên hiện cảnh
Cảnh giới của tâm này
Biến khắp cả ba cõi
Người tu quán hạnh lâu
Có thể khéo thông đạt
Trong ngoài các thế gian
Tất cả chỉ tâm hiện.
Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Nói diệu pháp này xong
Đứng lặng yên một chỗ
Suy nghĩ về pháp giới
Định vi diệu phổ biến
Nhập vào các cảnh Phật
Thấy vô lượng Phật tử
Đang tụ tại Mật nghiêm
Liền ra khỏi thiền định
Phóng ánh sáng chiếu khắp
Cõi Dục, Sắc, Vô sắc
Cùng cung trời Vô tướng
Trong ánh sáng như vậy
Lại hiện các cõi Phật
Đều thấy vô lượng Phật
Tướng tốt đẹp, đoan nghiêm
Đủ các sắc vi diệu
Từ thân Phật phóng ra
Tùy theo sự ái lạc
Lợi ích cho thế gian
Khiến các Phật tử ấy
Khen ngợi tên Mật nghiêm
Vui mừng ngắm nhìn nhau
Lại nói lời như vầy:
Mật nghiêm đẹp không dơ
Có thể trừ các tội
Chỗ hành giả quán thăng
Cõi ấy rất diệu kỳ
Chúng tôi nghe tên gọi

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Trong lòng rất vui sướng.
Họ từ chối đang ở
Đều đi đến Mật nghiêm.
Phạm Loa Kế, sắc tặn
Cùng với trời Tịnh cư
Hâm mộ cõi Mật nghiêm
Chỗ Phật tử sinh đến
Đồng tâm tụ hội lại
Đều thưa với Phạm vương:
Chúng tôi làm thế nào
Được đến cõi Mật nghiêm
Nếu thiên vương đến đó
Chúng tôi sẽ đi theo.
Bấy giờ, Phạm Loa Kế
Nghe các chúng trời nói
Liền đi đến với họ
Nữa đường quên đường đi!
Phạm vương trước giác ngộ
Dùng kệ quán sát kỹ
Cánh thăng quán hạnh ấy
Hạnh nào mới đến được?
Kẻ dục, sắc, tự tại
Thì không thể đến được
Chẳng phải không, thức xứ
Chẳng phải phi phi tưởng
Chẳng phải các ngoại đạo
Tà định... mà đến được
Khéo léo làm cách nào
Đến được cõi Mật nghiêm?
Hoặc nhờ Thiên trung thiên
Sức oai thần gia hộ
Mới khiến được tới nơi
Tại hội cung Mật nghiêm.
Phạm Loa Kế phát tiếng
Mọi người đều vâng theo
Thấy Phật đầy hư không
Với oai quang rực sáng
Bảo Phạm vương ấy rằng:
Ngươi về cung điện mình
Cõi Mật nghiêm Như Lai
Là cảnh của quán hạnh
Phi tưởng còn khó lên
Cõi Sắc làm sao đến?
Phạm vương từ chối Phật
Nghe bảo vây xong*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Liền trở về nước mình
Tìm đến cung Phạm thiên
Lúc các trời Tịnh cư
Đang cùng nhau bàn luận:
Phạm Thiên vương Loa Kế
Oai thần, không đến được
Nên biết cõi Mật nghiêm
Cao tột khó nghĩ bàn
Chẳng phải định như huyền
Ai đến được cõi đó.
Chúng trời trong hội ấy
Nghe tiếng khen công đức
Sinh tâm rất lạ kỳ
Bèn thưa Kim Cang Tạng:
Chúng tôi đều muốn nghe
Mong ngài nói pháp sâu.
Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Liền bảo đại chúng rằng:
Như Lai đã thuyết pháp
Ai diễn đạt cho hết
Thánh trí của tự giác
Cảnh giới không nghĩ bàn
Trù người quán hạnh sâu
Còn làm sao chỉ bày.
Lúc Trì Tấn, Dạ-ma
Và Phật tử tự tại
Khác miệng đồng thanh thưa:
Mong ngài sớm tuyên thuyết
Thần thông và Mạn-thù
Tử Thị, vua Khẩn-na
Cùng người tu định khác
Thảy đều thỉnh như vậy
Các trời, tiên Trì Minh
Trong không tấu các nhạc
Đồng tâm mà khuyến thỉnh:
Xin xót thương tuyên thuyết.
Khuyến thỉnh như vậy xong
Đều ngồi nơi tòa đẹp
Phạm vương nương sức Phật
Lại trở vào trong hội
Và thưa Kim Cang Tạng
Xin hỏi lời như vậy:
Nay các đại chúng này
Trang nghiêm chưa từng có
Chính là Tôn giả tử*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Thông tuệ không ai bằng
Nên đối với Tôn giả
Khát ngưỡng mong cầu pháp
Nay con vẫn chưa biết
Mới hỏi vì sao những
Kiều Lạp và Thắng Đạo
Với Đản Sinh, Luân vương
Chính là Thiếu niên Mā
Chính là Cổ tiên truyện,
Con của dòng Cam Giá
Quốc vương Thiên cung trì
Trong Dục, Sắc, Vô sắc
Pháp của các trời, người
Đó là hạnh Bồ-tát
Độc giác và Thanh văn
Cho đến Tu-la minh
Các luận về tịnh tượng
Mong ngài những việc ấy
Thứ lớp mà diễn nói
Chúng con và trời, người
Một lòng thích lắng nghe.
Bấy giờ, Giải Thoát Nguyệt
Trì Thế, Hư Không Tạng
Đại Thế, Quán Tự Tại
Tổng Trì Tự Tại vương
Bảo Kế và Thiên Quan
Kim Cang Thủ Tịch Tuệ
Cùng Đại sĩ Bảo Thủ
Và các Tối thắng tử
Đều từ câu-đê cõi
Đến ngồi cung Liên hoa
Đồng thỉnh Kim Cang Tạng:
Cúi xin Đại Tuệ nói
Quá khứ và vị lai
Trí Mâu-ni thanh tịnh
Nhân giả, được gân Phật
Tâm sáng tỏ không nghi
Chúng này đều thích nghe
Mong Tôn giả diễn nói
Định Vương Kim Cang Tạng
Bảo khấp đại chúng rằng:
Như Lai đã thuyết pháp
Ta không thể nói hết
Chỉ trừ Phật, Bồ-tát
Được oai thần gia hộ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Ta nay chí tâm lạy
Cung kính lẽ tự tại
Điện Mâu-ni bảo tạng
Phật và các đệ tử
Tâm kính tin, ta nói:
Trí Như Lai thanh tịnh
Khiến gieo hạt giống Phật
Các ngươi hãy lắng nghe.
Đây chẳng phải vương luân
Và luật lệ luân vương
Mà là cõi Mật nghiêm:
Chủng tánh của Như Lai
Cảnh giới Bậc Chánh Định
Việc thù thắng chư Phật
Trí Như Lai vi diệu
Lìa năng giác, sở giác
Nên chẳng phải sức ta
Diễn được pháp mầu này
Phải nhờ oai thần Phật
Theo Phật mà thỉnh tho
Trí này rất vi diệu
Là hoa Tam-ma-dịa
Phật ở trong Mật nghiêm
Chánh thọ mà khai diễn
Xa lìa mọi nói năng
Và với tất cả kiến
Hoặc có hay hoặc không...
Bốn chủng biến như vậy
Gọi là tối thanh tịnh
Diệu lý của Trung đạo
Các thiền định Mật nghiêm
Có thể quán sát được
Lìa chấp mà chuyển y
Mau vào cõi Như Lai.
Khi các chúng Phật tử
Theo ngài nghe lời ấy
Đầu, mặt, hai chân lạy
Cung kính mà thưa rằng:
Chúng con ưa thích pháp
Như người khát muốn uống
Như con ong nhớ mật
Bậc Du-già tự tại
Cúi mong ngài giảng nói
Làm cho chúng Bồ-tát
Được tự tại với định

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Trí tuệ, đại oai đức
Và các vua Sát-lợi
Bậc Quán hạnh hiểu sâu
Đều muốn nghe Như Lai
Nói pháp môn sâu xa
Lại muốn nghe tôn giả
Lợi thật, phạm vi diệu
Đẹp lòng Đức Như Lai
Tiếng sâu xa khéo léo
Diễn nói nghĩa thù thăng
Khiến tất cả được rõ.
Kim Cang Tạng bảo rằng:
Như Lai đã nói nghĩa
Chân thật rất hiếm có
Lìa tướng khó thấy được
Như hư không không vật
Thấy hình là hiếm có
Như Lai đã thuyết nghĩa
Hiếm có cũng như vậy.
Dấu chim, gió trong không
Không thể thấy hình dạng
Mâu-ni nói diệu lý
Khó thấy cũng như vậy
Việc thí dụ thế gian
Bậc Trí hay hiểu rõ
Chư Phật đã tuyên thuyết
Ví dụ không thể biết
Nay những đều ta thấy
Như mộng và Càn thành...
Kẻ quán hạnh hội này
Đây đủ đại trí tuệ
Thông đạt nghĩa chân thật
Không đều gì không biết
Tại sao vì người ấy
Nói cảnh Phật khó nghĩ
Nhưng nay đã khai diễn
Nhờ sức oai thần Phật
Tất cả vì tối thăng
Hãy chí tâm lắng nghe
Như Lai nói lời đẹp
Câu nghĩa đều tương ứng
Vượt qua cảnh giới tâm
Xa lìa mọi ví dụ
Ví như ong hút hoa
Trước lấy các tinh túy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

Với những con đến sau
Chỉ hút thứ còn lại
Thắng Mâu-ni cũng vạy
Trước được vị pháp hay
Ta hưởng thứ còn lại
Nay vì chúng tuyên thuyết
Cánh giới Thiên trung thiên
Người trí sáng thêm vui
Chẳng phải ý so lường
Lấy voi làm biểu tượng
Cũng như hình sắc người
Tướng tốt trang nghiêm thân
Hiện ở cung thắng diệu
Nón báu để trang sức
Ánh sáng tròn, bánh xe
Tất cả đều thành tựu
Chiếu sáng nơi cung điện
Trù ngoại đạo ngạo khinh
Chư Phật trong bốn mùa
Mãi sống noi Mật nghiêm
Với tất cả mọi nơi
Hiện sinh và Niết-bàn
Thuần thiện ít tổn giảm
Ác sinh và loạn, bẩn
Tùy ý chúng ưa thích
Lợi ích các hữu tình
Nghịệp dụng, không phút dừng.
Thường trụ cõi Mật nghiêm
Đó là nơi thanh tịnh
Cung Du-kỳ an lạc
Ít khi có cầu bẩn
Hiện rõ tướng Như Lai
Ví như trăng tròn sáng
Ánh chiếu các dòng nước
Phật dùng tất cả thân
Tùy nghi mà ứng hóa
Cánh tịnh trí Như Lai
Người quán hạnh đều thấy
Hoặc hiện Đại tự tại
Hoặc hiện Na-la-diên
Hoặc hiện Ca-tỳ-la
Trụ trên không thuyết pháp
Hoặc hiện ra Vi-dà
Thường hành và diệu hỷ
Đồng thiền và Thi-kí

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*La-hô-dô Mâu-lô
Hoặc hiện Khẩn-na-la
Cam giá, hoặc mặt trời
Cùng với các quốc vương
Tất cả đều chiêm ngưỡng
Hoặc là đại Y vương
Hiện ra trong mọi người
Kim cang và các báu
Đồng sắt các khoáng sản
Minh châu và chì thiếc
Ngọc hồng và pha lê
Tùy theo các hữu tình
Ưa thích và hiện rõ.
Do sức gia trì Phật
Khiến họ được an lạc
Thiên nữ và long nữ
Và Càn-thát-bà nữ
Nữ tự tại cõi Dục
Không thể động tâm họ
Vượt hơn cảnh giới dục
Và hơn sắc, Sắc giới
Không xứ và thức xứ
Và vô sở hữu xứ
Phi tưởng, phi phi tưởng
Với họ, không mê hoặc
Các bậc Định vô tưởng
Chưa lìa, hoặc trói buộc
Chẳng an, chẳng thanh tịnh
Lưu chuyển nơi các hữu
Đã sinh ra có thân
Không bằng cõi Mật nghiêm
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Phước thanh tịnh, trang nghiêm
Người giải thoát tri kiến
Là chỗ nương tối thắng
Đủ mười thứ tự tại
Sáu thông, Tam-ma-địa
Đều do ý thành thân
Như Phật hiện nơi đó
Tu hành về Thập địa
Đàn... các Ba-la-mật
Tất cả tướng tốt đẹp
Thường trang điểm thân thể
Xa lìa sự phân biệt
Cũng luôn luôn biết rõ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Cũng không ngã, ý, cǎn
Tuệ cǎn thường vui sướng
Các công đức của thí...
Tịnh nghiệp đều tròn đầy
Được nương tựa nơi Phật
Cõi thanh tịnh Mật nghiêm
Cõi ấy rất vi diệu
Không nhờ mặt trời, trăng
Phật và các Bồ-tát
Sáng thanh tịnh mãi chiếu
Các Thánh trong Mật nghiêm
Ánh sáng hơn mặt trời
Không có ngày hay đêm
Cũng không bị già chết
Cung Mật nghiêm thù thắng
Được chư Thiên hâm mộ
Bậc Du-già tối thắng
Siêng tu từng cấp bậc
Biết rõ tất cả pháp
Đều lấy tâm làm tánh
Giỏi nói A-lại-da
Ba tánh, pháp vô ngã
Thân họ thành thanh tịnh
Được sinh nước Mật nghiêm.*

M